

1. Elődöntő – ÁLTALÁNOS ISKOLA

Választásos feladatok

1. Melyik fogalomra ismersz rá a leírás alapján!
A köpeny anyaga, mozgékony, forró és nagy nyomású kőzetolvadék.
A. láva
B. asztenoszféra/lágyköpeny
C. magma
D. gránitmassza
2. Milyen kemény az az ásvány, ami körömmel nem, de tővel könnyen karcolható?
A. 1-es keménységű
B. 2-es keménységű
C. 3-as keménységű
D. 4-es keménységű
3. Melyik fogalomra ismersz rá a leírás alapján!
A talajszemcséket bevonó víz.
A. talajvíz
B. talajnedvesség
C. vízpára
D. vízrészecske

4. Melyik fogalomra ismersz rá a képen?
 1. törésvonal
 2. csatornahatás
 3. talajerózió
 4. felárkolódás

5. Melyik fogalomra ismersz rá a kép alapján!
A. egykori gleccservölgy
B. törésvonal
C. szurdok
D. időszakos folyómeder (vádi)

6. Mi a lánchegység fogalmának a lényege?
A. gyűrődéssel keletkezett
B. párhuzamosan húzódó hegyvonulatok, amelyek bizonyos helyeken egymáshoz kapcsolódnak
C. hosszan elnyúló magashegység
D. döntő tömege az újidőben keletkezett

7. A tanulók egy vízzel teli palackot betettek a mélyhűtőbe. Két nap múlva azt tapasztalták, hogy a palack összetört. Mi az oka?
- A. túl hidegre állították a mélyhűtő fokozatát
 - B. a víz szennyezőanyagokat tartalmazott
 - C. a palack megfagyott és szétrepedt
 - D. a jég térfogata nagyobb a vízénél, ezért megfagyva nem fért bele a palackba
8. Mi a különbség a törmelék és a málladék között?
- A. nincs közöttük különbség
 - B. az szemcsék méretében különböznek
 - C. az egyik aprózódással, a másik mállással keletkezik
 - D. az egyik a folyók, a másik a szél munkájának eredménye
9. Válaszd ki a magmás eredetű ásványkincset!
- A. bauxit
 - B. rézérc és ólomérc
 - C. kőolaj
 - D. grafit
10. Miért mozognak kőzetlemezek?
- A. mert a Föld is mozog
 - B. mert a Föld belseje és a felszín között nagy hőmérsékletkülönbség van
 - C. mert a köpenyben hőáramlások vannak
 - D. mert a kőzettestek nagy feszültségek miatt eltörnek
11. Mi a helyes sorrend?
- A. kőzetlemezek közeledése → kőzetlemezek ütközése, alábukása → kőzetlemezek távolodása
 - B. kőzetlemezek távolodása → kőzetlemezek ütközése, alábukása → kőzetlemezek közeledése
 - C. kőzetlemezek közeledése → kőzetlemezek távolodása → kőzetlemezek ütközése, alábukása
12. Mi működteti a belső erőket?
- A. a Föld belső hője
 - B. a nehézségi erő
 - C. a napsugárzás energiája
 - D. a Föld forgásából származó súrlódási erő
13. Miért van több vulkán a Pacifikus-hegységrendszerben, mint az Eurázsiai-hegységrendszerben?
- A. mert az óceáni lemez alábukása kontinentális lemez alá feszültségeket okoz a kéregben
 - B. mert a Pacifikus-hegységrendszer gyorsabban keletkezett, mint az Eurázsiai-hegységrendszer
 - C. mert az Eurázsiai-hegységrendszer óceáni lemezek ütközésével keletkezett, ami miatt kevésbé tolódnak egymás alá a lemezek
 - D. mert az Eurázsiai-hegységrendszer keletkezésekor nem volt jellemző a Földön a vulkánosság
14. Mit tapasztalsz, ha a bauxitot a nyelvedhez érinted?
- A. szúr
 - B. fémes íze van
 - C. agyagszaga van
 - D. hozzátapad a nyelvhez
15. Itt óceáni és kontinentális lemez találkozik
- A. Dél-amerikai-lemez + Nazca-lemez
 - B. Csendes-óceáni-lemez + Fülöp-lemez
 - C. Észak-amerikai-lemez + Csendes-óceáni-lemez
 - D. Antarktiszi-lemez + Indo- ausztráliai-lemez

16. Mik szénképződés feltételei?

- A. dús növényzet parti mocsarakban
- B. a növényi maradványok betemetődése üledékekkel
- C. száraz környezet
- D. az üledékrétegek nagy nyomása

17. Milyen típusú kőzetet modelleztek így gyurmából a gyerekek?

- A. üledékes kőzet
- B. átalakult kőzet
- C. mélységi magmás kőzet
- D. vulkáni kőzet

18. Mi történik két kontinentális kőzetlemez ütközésekor?

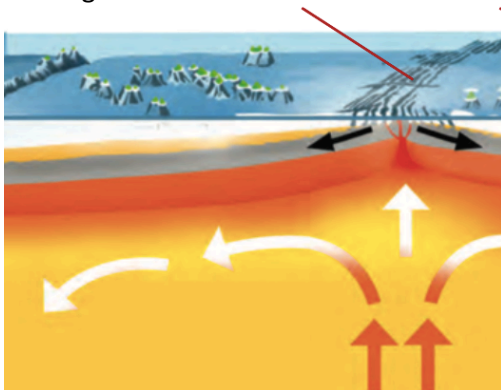
- A. óceáni medence kinyílik → kőzetlemezek ütközése → óceáni üledék gyűrődik → hegységgé magasodik
- B. óceáni medence bezáródik → kőzetlemezek ütközése → óceáni üledék felgyűrődik hegységgé
- C. kőzetlemezek közelednek → óceáni medence bezáródik, közben az óceáni üledékek gyűrődnek → hegységgé emelkednek
- D. kőzetlemezek ütközése → óceáni üledék gyűrődik → hegységgé magasodik → óceáni medence bezáródik

19. Melyik a helyes sorrend?

- A. ősidő → előidő → óidő → középidő → újidő
- B. előidő → ősidő → óidő → középidő → újidő
- C. újidő → középidő → óidő → előidő → ősidő
- D. újidő → óidő → középidő → előidő → ősidő

20. Mi a neve a jelölt formának?

- A. mélytengeri árok
- B. törésvonal
- C. óceáni hátság
- D. szigetív

21. Milyen munkát végez a képen látható folyó?

- A. elszállítja a törmelékét
- B. U keresztmetszetű völgyet mélyít
- C. hordalékát kerülgeti
- D. lerakja durva hordalékának nagy részét

22. Melyik folyamatot modelleztük a gyufásdobozokkal?

- A. sasbérc kialakulása vetődéssel
- B. árokképződés vetődéssel
- C. a Velencei-hegység ingókövének képződését
- D. a Badacsony vulkáni tanúhegyének kialakulását

23. Melyik helyes sorrend a szerkezetek kialakulásában?

- A. ősföld → mai rögzös szerkezet → mai gyűrthegeység
- B. mai gyűrthegeység → mai rögzös szerkezet → ősföld
- C. ősföld → mai gyűrthegeység → mai rögzös szerkezet
- D. Afrikai-ősföld → Eurázsiai-hegeységrendszer → a magyar Alföld

Igaz-hamis feladatok

24. A kalcit a földkéreg legelterjedtebb ásványa.

25. Az Andok vonulatát sok ezer vulkán alkotja.

26. Az óceáni hátság a távolodó lemezek határát jelöli ki.

27. A komposztálódás során a szerves hulladékok humusszá bomlanak le.

28. Ha a Föld korát egy naptári évnek tekintenénk, akkor a negyedidőszak csupán csak az utolsó 4 percet ölelné fel.

29. Élet addig nem alakulhatott ki a Földön, amíg az ózonernyő ki nem alakult a bolygó körül.

30. A talaj kialakulása lényegesen hosszabb ideig tart, mint a lepusztulása.
31. Kőszéntelegek ma már nem képződnek a Földön.
32. A jégkorszak a Föld történetének egyszeri és soha meg nem ismétlődő szakasza volt.
33. Európa legmagasabb csúcsát, a Matterhorn-t a jégkorszaki jég formálta ki.
34. A talajszelvényben a mélység felé csökken a humusztartalom és kőzetek szemcsemérete.
35. A forró övezet gazdag csapadékú tájain vöröses talajok jellemzőek, mert az erős mállás miatt kicsapódik a vas-oxid.
36. Az ősföldeket csak a Föld elsődleges kérgének darabjai alkotják.
37. Földünk legmélyebb pontja, a Mariana-árok óceáni lemezek találkozási vonalában van.
38. Ezen a tengerparton a hullámok lelassulnak és lerakják aprószemű hordalékukat.

Rövid válaszos feladatok

39. Nevezd meg azt az anyagot, ami a talajok termőképességét adja!
40. Szerkezete szerint milyen hegységet látsz a képen?

41. Mi működteti a külső erőket?
42. Melyik földtörténeti időben uralták az állatvilágot a hüllők?
43. Mi a neve annak a kőzetnek, amelynek anyagát a szél szállította az eljegesedés idején a jégkörnyéki területekről a füves területekre?
44. Mely erők felszínformáló munkájának részfolyamatai: lepusztítás, szállítás és felhalmozódás?